

* לבעית חיל הרגלים החדיש *

חיל־רגלים — והתפתחות טכנית

נודה גליות, כי כמה דברים טעונים תיקון. המלחמה הורשה כמה ציונים ברורים ומפורשים לכך. לא רק אותם המסרבים ליחס לחיל־הרגלים ערך מכריע — גורמים לו נזק; אף מתוך שורות־הוא — צצים קשיים. הכוונה לנטייתם של בריסמך בחיל־הרגלים להכניס אל תוך מעגל הפיקוד האינפנטרי מספר גדול ככל האפשר של הישגי טכניקה ושל כלי־נשק חדשים. פועלים כאן מניעים שונים. ולמותר להכביר מלים על אותם מקרים שבהם פועל, פשוט, היצר הילדותי להאדיר את תחום סמכותך, או החשק להצטעע באביזרים טכניים, או אף החיבה לדברים מורכבים ביותר. ולעומת אלה — ניצב הרצון שלא לפגר, אלא להוסיף „להיות חדיש ולצעוד עם התקופה“; נטיות כאלו ניתן להבין בדרך ההגיון, שעה שמבססים אותן על התפיסה כי „הרי סוף־סוף כל ההמצאות וההישגים החדשים הללו באים לידי הפעלה בתוך התחום האינפנטרי של הקרב — ואינם אלא צורות של סיוע, ישיר או בלתי־ישיר, לחיל־הרגלים“; — על כן יעשה סיוע זה תכליתי יותר על ידי כך שאתה תהיה רשאי לפקד עליו.

האדם טרם השכיל להתרגל בשלמות לחזיון החדש של הטכניקה ולהשתלט עליו. ככל שיטרח לנהוג שקט, סבלנות ובהירות־מבט אף נוכח הינלדם של הישגי טכניקה חדשים, הרי הדינמיקה של יצירות־הוא היא הגוזלת ממנו, לעתים קרובות, את שלנת מחשבתו ומסלפת את קנה־המידה שלו. על כן, כל פעם שהנך מעיין בבעית חיל־הרגלים, עליך לקבוע היטב בזכרון: כל עוד איש־הרגלים מהלך עדין על שתיים, כל עוד עינו אינה חודרת בעד הקיר שלפניו, החר שלפניו, העננים, הערפל והליל; כל עוד הוא מוסיף להזיע ולקפוא, לרעוב ולצמוא, כל זמן שהוא עלול להיות עייף או ער, עצוב או עליז; בעצם, כל עוד הוא נשאר אדם — אין דגל לים להשערה כי הנחות־היסוד הפועלות לגבי החייל

ההערות הבאות מעלות רק אחדות מן המחשבות הרבות העשויות להתעורר שעה שמדברים בחיל־הרגלים של היום.

בתקנון הצרפתי משנת 1928 הועלה עדיין חיל־הרגלים על הנס כתורת „מלכת שדות־הקרב“; ואילו בתקנון הגרמני האחרון נקבע המשפט: „חיל־הרגלים הוא הנושא בעיקר בעולו של הקרב; על כן מגיעה לו גם התהילה הרמה ביותר“. ואכן, המלחמה האחרונה אישרה די והותר את צדקת האימרה על „עיקר־עולו של הקרב...“ אך, האם חיה־ר עודו הן: ל העיקרי, או בכלל סוג־חיל מהעיקריים?

הפיקוד הגרמני העליון במלחמת־העולם השניה סבר, כנראה, שמהופעתם של „אותות הזמן“ — וחיל־האוויר — משתמעת גם המסקנה של „לאו“ לגבי חיל־הרגלים. הוא הוניה את חיל הרגלים, מצץ את דמו עד לטיפתו האחרונה וקיפחו לעומת נושאי־ההצלחה הבולטים יותר, הניתנים ביותר לשימוש תעמולתי. ביולי 1943, שעה שהתחילה ההתקפה הרוסית הגדולה (שהיתה צפויה מזה חדשים) היתה פלוגה אחת נתבעת להגן — בנקודת־ההכרעה של חזית־המזרח — על גזרת־חזית בת 2500 מטר בממוצע. ביוני 1944 הגן רגימנט־רגלים, שהופעל בנקודת־ההכרעה של חזית פלישת בעלות־הברית, בחוף שמצפון לסן־לו, על גזרה של 24 (עשרים וארבעה) ק"מ!

אולם בין שמוסיף חיה־ר להיות החיל העיקרי ובין אם לאו, על־כל־פנים דבר אחד הוא מוסיף גם מוסיף לשמש: — מקום הינלדו, חינכו וטיפוחו של גרעין תכונות־החייל — אותו קרקע, אשר כל שאר החילות יונקים ממנו את כוח־היסוד שלהם, וכולם חוזרים ושבים אליו בבוא העת. אפשר שניתן אפילו לומר, שגם עצם השאלה — „האם חיל עיקרי הוא או לאו“ — איננה כה מכריעה כיום. הדבר המכריע הוא כי חיל־הרגלים הנו, ומוסיף להיות, חיל־רגלים; וכי יש להעניק לו את הדברים שלהם הוא זקוק וליטול ממנו אותם הדברים שאינו זקוק להם — מבחינה חומרית, רוחנית ונפשית.

* ממאמרו של „קצין רגלים גרמני גבוה“ שנחפרסם ב„עתון הכללי של הצבא השביצרי“, יוני־יולי 1950.

הלוחם־פרגלי על פני האדמה עלולות להשתנות שינוי מכריע.

הטכניקה הוסיפה על כוחותיו הגופניים של האדם, אולם היא לא שינתה אותם מיסודם; וערכה הופך מפקפק, שעה שהיא משבשת את שיטת מחשבתו ועושה אותה בלתי מציאותית. ואכן קיימת

המתיחות השכלית והנפשית הנדרשת
בשביל השליטה בכלי־השרת הטכניים —
אסור כי תגרע מתכונותיו של החייל
ללוחם־פרט.

סכנה כזאת. אותו מאמר עתיק־יומין כי במלחמה מצליח רק הדבר הפשוט — דוקא כיום משמעותו מקיפה ביותר. אף הטכניקה יכולה לשרת את החייל־הרגלי רק כאשר היא מוגשת לו בצורה ודרך הפשוטות ביותר.

חייל־הרגלים הנו קיבוץ לוחמים רגליים. החייל הרגלי מציב רגלו על אותו מקום אשר רצונו לתפוס אותו ולהחזיק בו. רק הוא, ולא שום חיל אחר, מוכי שר „לתפוס ולהחזיק“. אולם עם תפיסתה של מטרת ההתקפה טרם נשלמה משימתו; שומה עליו, גם לאחר מכן, לדרך את כל כוחותיו ואמצעיו כדי להחזיק במה שנכבש. ולהגן עליו. ולא זו בלבד: עוד בטרם ניגש החייל־הרגלי אל עצם משימתו שבקרב, הרי מאחוריו כבר מאמץ גופני ממושך, שהושקע במסעות הרגליים. ומסתבר כי לפני שפתח באותם מסעות, היה נתון בקרב; ולפני אותו קרב — שוב היה במסע.

שכן גם הישגיה של הטכניקה לא יכלו למנוע, כי במלחמת העולם האחרונה יפול בחלקו של חייל־הרגלים לצעוד יותר ברגל, לקפוא יותר מקור, לרעוב יקוהו יותר, מאשר בזמן מן הזמנים. ויכולת־תנועתם העצמית — הן הגופנית והן הרוחנית — לא הוצגה מעולם בפני תביעות גדולות מאלו שנתגלו במבחן האחרון הזה.

שאלה אחרת היא האם הוא גם ירה יותר מאשר בעבר. יתכן, אפילו, כי ירו פחות מדי. במקום בו קרה כזאת, יש לבקש את הסיבה האמתית לא רק במניע עים טכניים או אקלימיים (בחורף 1941-2, ברוסיה, למשל, לעתים קרובות לא היו מכוונת־היריה בנות

שימוש), כי אם גם ביחסו של החייל־הרגלי עצמו, אשר לנוכח התפתחותם של כלי הנשק המכניים נוטה ליחס חשיבות פחותה מבעבר ליריה הבודדת המכור ונת־למטרה. ואנו עוד נצטרך לשוב אל נושא זה ולדון בו.

חייל־הרגלים הנו סכומם של הלוחמים־הפרטים, כלומר של אלה המסוגלים ללחום כל־אחד בכלי נשק אחד, או באמצעי קרב אחד, — דהיינו, בלי סיועו הבלתי־אמצעי של אדם אחר (סבלי התחמושת ומביאה, למשל, אינם קרואים מסייעים בלתי־אמצעיים כאלה). כלי הנשק ואמצעי־הקרב האינפנטריים הנם, במובן המדויק הזה, רק הכלים שניתן להניעם ולהפעילם באמצעותו של איש אחד. היות וחייל־הרגלים הנו ההמון של הלוחמים־הפרטים הרי יש להשתית את ארגונו בראש וראשונה על הפרט. הלוחם־הרגלי נושא על עצמו כשליש ממשקל גופו־הוא. דהיינו — בין 25—20 קילוגרם. זה יסוד־מוסד, מאז ומתמיד, לזינוו, ציודו ולבושו — ועל כן גם לארגונו. לא יתכן כי יגשו אל קביעת מספר התחמישים אשר ימצאו בקביעות ברשותו של איש־הרגלים מתוך החשבון למשל, של החלל המצוי בתוך רכב־הקרב. כל בנינו המקיף של חיל־הצבא עוד מד תמיד מושגת בראש ובראשונה על מידת כושר מעשהו של הלוחם־הבודד, של הפרט שבתוך אחדות־הקרב הקיבוצית.

במהלך מלחמת העולם השניה צעד חימושו של חייל־הרגלים צעדים נוספים במגמה לקראת זין מכני־אבטומטי. והרי כאן הדוגמה הגרמנית להתפתחות זו:

1. הרובה הנטען — זה הקרוי גם „חצי־אבטומטי“ —

רובה גרמני חצי־אבטומטי, דוגמת 43(19)

הפך לנשק־היסוד של איש־הרגלים. וזאת לזכור: מעלתו העיקרית טמונה לא בקצב־היריה המהיר שלו, כי אם בהשתחררות מתנועות־הטעינה הבורגניות (העשויות לגלות את הטוען ולהפקירו לצלפי האויב) הנדרשות ברובה הרגיל עם כל יריה — ובאפשרות, הנובעת מכך, להתבונן בעין בושחת, וללא גורמי הפרעה, במטרה אליה מכוון היריה את ירייתו.

יכולתו. אם הוא מסוגל להפעיל באורח משביע רצון כלי נשק הקולע קליעה מדויקת לטוח של 600 מ' — אין להחליף כלי זה באחר, אשר יריתו אינה מגיעה אלא למחציתו של אותו טוח.

ואשר לשאלה באיזה הקף, ובאיזה יחס הדדי, צריכים להופיע בתוך הפלוגה הרובאית המקלע־הקל ורוי־בה־הסער — הרי הדבר תלוי ביסודו, בין השאר, בבעית התחמושת והספקתה; ובראש וראשונה כשמדובר בתחום הקרוב ביותר אל החזית, מקום בו לא הרכב כי אם האדם משמש גורם התובלה העיקרי.

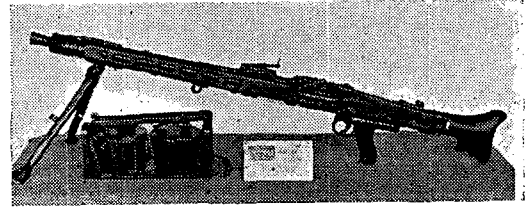
חיל־הרגלים והגנה בפני שריונים

יש ויש לראות בגדר בעיה — ובגדר בעיה אשר טרם נפתרה, ושפתרונה כרוך בקושי רב — את הבעיית טחת חיל־הרגלים בפני השריון.

אין כל ספק כי לא נמצאה אפשרות להבטיח הגנה כזו במידה מספקת ע"י כלי נשק קיבוציים. והיינו ע"י תותחים מכל הסוגים. שעה שהאויב התקף בהמונים גדלים והולכים של רכב־שריון, נשד מעה זעקתו של חיל־הרגלים לאמצעי־מגן שיהיו "מחודקים אל חיל־הרגלים"; הרבו בחיפושים, בניסויים ובוססו של הדבר הופיעו כל־ינשקו של הלוחם הפרט: "אגרוף־שריונים" ** וה"רקטה האנטי־השריונית" *** כגורם בקרב־מקרוב של חיל־הרגלים. על אף התעמולה הרבה שליתה הופעת כלים אלה אין לכחש כי הם לא היו אלא בחינת "טיפת מים הנופלת על אבן להטט". כיום ניתן להגדיר את מצב הדברים — במידה שהדבר נוגע לחיל־הרגלים שבאזור־החזית הקדומה ביותר — בערך כדלקמן:

שעה ש־100 חיילים, בדמות צותותיהם של 20 כל־רכב משורינים; המוגנים ע"י שריוניהם של כל־רכב אלה, תוקפים 100 חיילים אחרים, שבהיותם חייל־רגלים הריהם שרועים עלי־אדמה, ניתן להם לחייל־השריון לקרב בערך עד למרחק של 100 מ'.

2. המקלע הקל (המתחיל לרשת את מקומו של המקלע־הבינוני) פותח עד כדי כך שדי באיש אחד כדי לטלטלו ולהפילו בקרב. חשיבותה של ה"מ.ג. 42" שהוענקה לגייסות הגרמניים משנת 1943, היתה לא כל כך בסגולותיה המיוחדות בתורת "זריז־יריה מאין כמותה", כבעיבת היתתה מכונת־היריה הראשונה החפשית־כליל מפגע המעצורים. רים אשר זוכה בה הצבא הגרמני (משקלה הגיע ל־10—9 ק"ג).

MG 42 — המקלע הגרמני החדש

3. ע"י הופעתו של "רוב־הסער", אשר משקלו כמעט ואינו עולה על זה של רובה רגיל, ניתן בידי איש־הרגלים כלי זין אבטומטי חדש אשר — בהיותו בעל טוח יעיל בן 300—400 מטרים, תחמושת אשר משקלה אינו אלא כמחצית משקל תחמושת הרובים והמכ"י — נודעת לו חשיבות רבה בתורת נשק לקרב־במהדוק, אשר ניתן לירות בו בנזחות תוך כדי תנועה.

כל אלה מעידים על התפתחות אשר יש בה כדי להקל על הפעלתה של אש המונית. אין כלל הכרח, כי אש כזאת תתפתח דוקא על חשבון היריה הבודדת המכוונת־היטב, ותהא זאת טעות לטפח נטיה מעין זאת, בין בהכרה ובין מתחת לסף ההכרה, בדרכים ובצורות של הכיירת החייל. נהפוך הוא: גם כאן יש לחנך את הלוחם הפרט נגד הנטיה למכניזציה ולקראת כושר ההישג האינדיבידואלי הגבוה ככל האפשר; כי הרי כל כל־ינשק אבטומטי אשר איש אחד מפעילו — פעולתו מושגתה, בסופו של דבר, על אותו יסוד עצמו, כאשר היריה־הבודדת. אין איפוא לגרוע דבר מה תביעות המוצגות להכשרתו של קלע־פרט משובח.

הרובה והמקלע הסהם נשק היסוד של חיל־הרגלים. מזה לא שונה דבר אף על ידי המלחמה האחרונה. יצוין, כי רובה־הסער אינו בגדר תחליף למקלע, ואף לא למקלע־קל. כל כמה שאסור להעמיס מעמס יתר על איש־הרגלים בתור פרט, כן תהיה זו טעות שלא לנצל, עד לתחום המתקבל על הדעת, את

כשמדובר בהתקפה שאינה מרוכזת ביותר, הרי כליו הנ"ל. המיוחדים של חי"ר — המטול, המר קש, רימון־יד למינהו וכו' — עשויים לעזור, ואף להכריע, אויב ששריונו אינם מרובים ואינם כבדים ביותר. (מ"מרכות", ח"ב "מ"ד"ח"ח, עמ' 73)

* כלומר, כל־ינשק המופעלים ע"י צותות.
 ** הפנצר־פאוסט — הכלי האנטי־טנקי האינדיבידואלי אשר הונהג בצבא גרמניה, בשנת המלחמה האחרונה — המער.
 *** "אימת־השריונים", בכינויה הגרמני — המער.

רויותיהם; ויש לשער כי אף לאחר שתחול התפתחות רבה ביותר בשטח הטכניקה — בכל זאת לא יחרגו כלים אלה מהתחום של 200-300 מ', אלא אם תתרחש תמורה כוללת בכל הנוגע להתפתחות חומרי הנפץ ופעולתם.

שאלה היא — ושאלה הנתונה בספק — האם כאמצעים להתגבר על בעית הטוחים שבין 200 מ' ל-1000 מטר, יופיעו, בצדם של התותחים האנטי-שריון ניים מהסוג הידוע, בעלי קוטר של 7.5 ס"מ ולמעלה מזה — גם תותחים ללא ארטילריה, אשר מציינים אותם מהירות התחלית מעטה, טנחים לא-ארוכים והפלטות אבק-ועשן גדולות למדי. אך ספק

הקנה-ללא-ארתילריה האמריקאי החדש, בן 105 מ"מ, מורכב על ג'יפ

הוא אם גם כלים אלה היו מספיקים לירות יותר מיריה אחת מעמדה נתונה, אל שריון מסתער, היות וכלים אלה אינם קלים עד כדי כך שאפשר יהיה לותר על שימוש בגלגלים לטלטלתם, יהיו זקוקים לאמצעי גרר, או כלי רכב מחאים, ולו גם קטן — ועל כן גם הם, משייראו לעין האויב, יפלו קרבן לכלי-היריה שלו; והרי זו מלאכה נאה, לטלטל תותח, ב-שדה הקרב, בטנחים של פחות מ-100 מטר מכלי-אש אויבים!

בטפלנו בבעיה זו יש לזכור היטב כי היה-היה זמן בו מוגרו התקפות-שריון אויבות באשם של תותחים אנטי-טנקיים — בין תותחים המוצבים בעמדות ובין אלה המונעים על פני שדה-הקרב, וזוהי נקודת-המור צא לפתרונה של השאלה הנדונה.

התותח האנטי-טנקי, ולא חיל-הרגלים, הוא שיש להפעיל בו את המנוף לתיקון ה-מצב. ויאמר הדבר עוד ביתר פשטות: משיומצא כלי-זין, במשקל לא למעלה מ-10 ק"ג, שייריה, בקצב של רובה רגיל, פגזים אשר בסנח של 400 מטר עוד יוכלו להבקיע שריון בן 200 מ"מ — אזי תפתר הבעיה שהיא מרכז-הכובד לכלי-הטוגיה של הגנה ב-

אל אנטי-הרגלים, לפתוח עליהם באש מ-20 תותחים ומספר ניכר יותר של מכ"י ולהוסיף ולקיים אש זו, מבלי שאנטי-הרגלים יוכלו להגיב תגובה של ממש כלשהי. נגזר עליהם, "להתאפק" — ורק מטוח של 100 מ' יוכלו מיעוטם של חילי-הרגלים הללו לגסות ולפ-גוע פגיעה של ממש בכלי-השריון באמצעיהם המוג-בלים — דהיינו, יהיה זה ברגע בו כמעט ולא ניתן לדבר כבר על מושג של "מרחק" כלשהו. ואולם מה הערכה יש להעריך את כושר-הקרב של אותם 100 חילי-הרגלים, המוצמדים זה כמה זמן אלי-הקרקע ע"י אש כלי-השריון, ועתה נגזרת עליהם היות הפג-שה בהם בקרב-מקרוב — — מובן, כי התי-אור, כפי שתיארנוהו כאן, מבטא את המקרה הקשה ביותר אשר יתכן להעלותו על הדעת, מקרה שבו לא יימצאו כל תותחים אנטי-טנקיים, או אמצעי הגנה אחרים, המסוגלים לפעול כלפי אותם 20 כלי-השריון בעודם נמצאים במרחק מחילי-הרגלים המתגונן. אולם תמונה בלתי-מציאותית זו תוארה כאן במתכוין: כדי להבליט הב-לטה שלמה, כי בשום מסיבות שהן אין מרכז-הכובד של הגנה אנטי-שריונית יכול להמצא בתחום החילי-הרגלי וכלי-נשקו.

יתכן וניתן עוד להעלות את הטוח של אמצעי-מגן אנטי-שריוניים לחילי-הרגלים עד ל-200 ואף עד ל-300 מטר; לו הושג כזאת — היה בכך משום שרי-פור חשוב, וחדבר היה מקנה לחיל-הרגלי את היכולת להספיק אז וגירות מתוך כלי-זנה 3-4 יריות — במ-קום היריה-יריותם של עכשיו; אולם גם בכך לא

הבזוקה האמריקאית החדשה בת 3.5 אינץ' (88 מ"מ) (עין הערת השוליים בעמוד הבא)

יהיה משום פתרון הבעיה. משקלם ומבנם של אמצעים כאלה לקרב-מקרוב תותמים תחום צר למדי לאפשר

ני שריון. אכן, טרם נראים הסימנים כי אמנם נגיע לכגון אלה בנזק הקרוב.

מכאן שיש לעשות הכל למען שחרר את חייה"ר מהתפקיד העיקרי של המלחמה בשריון ולהציב את מרכזה הכובד של המלחמה בשריון על כלים בעלי יסודיים יותר; לסגל את כלי-היריה הא.ט. מכל הסוגים, אלה שעל פני הקרקע ואלה הפועלים מן האויר, למתן יריית תוך כיוון על ידי אמצעים אוטומטיים או באמצעות מנגנונים אלקטרוניים.

להעמיס את עיקר עולה של המלחמה בשריון דוקא על חיל-הרגלים, פירושו: לוותר על חיל-הרגלים בתור שכוה.

מאידך גיסא, מובן מאליו כי חיל-הרגלים חייב לשתף עצמו במעשה-המלחמה בשריון; וזאת משום סיבות טכניות-חימושיות, טקטיות ונפשיות כאחת. הכרח הוא כי 30-40%, בערך, מבין אנשי-הרגלים הלוחמים באזור-החזית הקדומני יהיו מאומנים ומצוידים לקראת קרב-מקרוב ברכב שריון. ודבר זה מצריך את שילובם האורגני של אנשי הקרב-מקרוב נגד שריון בשורותיו של חיל-הרגלים.

שני פתרונות מתייצבים אזי בשורה הראשונה: או שמשלבים את האנשים האלה אף לתוך יחידות-המשנה הזעירות ביותר (הכיתות), דהיינו הופכים 2-3 אנשים בכל כיתה ללוחמים-מקרוב בשריון, בעלי אמצעי הקרב המתאימים (רימון-הטלה א.ט.; "מוקש-דביק"; וכיו"ב); או שמבצעים את המלחמה בשריונים באמצעות כיתות שלמות, שהורכבו במיוחד לכך. במקרה הראשון — נאלצים לגרוע מכל פיתה כמה רובאים; וכן גורמים לכך כי ההירמוש, והענקות-התחמושת ההכרחיות אשר ליחידת-המשנה הרגלית הזעירה ביותר, יהפכו למורכב ביותר. עוד יותר; ואילו הפתרון השני גוזל ממפקד המחלקה את "כיתת-הרוב" שלו, ע"י שהופכים, למעשה, את הכיתה השלישית שבמחלקה לכיתה בעלת תפקיד מיוחד. אכן, חסרון זה אינו אלא מדומה בחלקו; כי הרי חימושה של כיתה כזאת, לקרב-מקרוב בטנקים, ודאי שלא יהיה מורכב אך ורק מכלי נשק אשר יצלחו להגנה בפני שריון בלבד, כי אם

הידעו על נשק חדש ממשפחת ה"בוקה", אשר כושר-פעולתו הא.ט. התכליתי מגיע, כפי שטוענים, ל-300 מטר לפחות, — והוא יצלח כנגד שריון בן 250 מ"מ ואולי למעלה מזה, אך קצב-הירי שלו ודאי שאינו מגיע לזה של "רובת-רגל" — מעידות כאילו על פתרון חלקי של הבעיה. אכן, גם זה — נשק רגליים הנו.

יכלול גם כלי-זינו כלליים של רגלים, ובמידה מסוימת, תוכל איפוא למלא אף את תפקידה של "הכיתה השלישית" הרגילה.

יתכן כי הפתרון השני יתגלה כטוב יותר; כי הוא מאפשר להקיף באורח נאות את כל השטח העומד בסכנה אשר על המחלקה לדאוג לו, וכן משום שפועלת-המשותף, באורח-תכנית, של כיתה א.ט. שלמה כזאת הנה גם אפשרית וגם נחוצה; וכן גם משום כך, שפתרון זה מונע בעד מצב בו ינתרו אנשי "הקרב-מקרוב-שריון" ללא שימוש — באותן כיתות אשר תפעלנה בשטחים שאינם מאפשרים את הפעלת שריוני האויב. זאת ועוד: פתרון כזה ייטב ביחוד משום שאותם שני השלישים של חיל-הרגלים אשר לא צוידו במיוחד לקרב מקרוב בשריון — מוסיפים בו לשמש חיל-רגלים כפשוטו, וניתן להם לנהל באופן נמרץ יותר את קרב-האש, נוסח-רגלים, נגד רגלי-הליווי של חיל-השריון האויב.

בין חיל רגלים — לארטילריה

לגבי כל הפרשה של יחסי הגומלין שבין חיל-רגלים לחיל-תותחנים ייאמר: טוב היה לו שמרו בנאמנות בדרך כלל על המושכל הראשון, כי כלי-היריה הארטילרי הנו כלי זינו הטבעי של חיל-התותחנים; וכי חיל-התותחנים הנו חיל-מסייע של חיל-הרגלים. כל תפיסה אחרת — טמורה בה סכנה לגבי חיל-הרגלים.

"תותחי-הרגלים" אינם אלא ארטילריה; ותותחים אנטי-טנקיים אינם אלא ארטילריה. תותחן שאינו שולט בימינו אלה גם בדרכי הפעלתם של שני סוגי כלי-זינו אלה (שהם סוגי-משנה של נשק ארטילרי) אין ביכולתו למלא כראוי את תפקידו — אם כרגע הוא עצמו נתון בהפעלת נשק מסוים, במרגמות כבדות או בתותחים קלים. רק ההגנה האנטי-מטוסיית בלבד היא התופסת מקום מיוחד באמת בין הכלים הארטילריים למיניהם.

יש ודברים אשר הונהגו תוך כדי שלביה של התפתחות מסוימת נשארים בשימוש אף אח"כ, בתוקף חוק האדישות — או מתוך חשבונות משקיים, (שהנם עניינים לגמרי באשר לצדם הכלכלי) — אפילו כאשר הפכו מכבד בלתי-הכרחיים עקב ההתקדמות שחלה מאז. על אלה נמנה, למשל, הכלי-המכונה "תח-הרגלים-הקל", אשר מאז הונהגו המרגמות למיניהן והתותחים האנטי-טנקיים בקוטר 7.5 ס"מ ואילך אין לו עוד בעצם זכות-קיום. אותו מנגנון רב-מידות, אם מקיימים "פלוגת תותחי-רגלים" ברגימנט-הרגלים, הרי צריך שיוכל לספק יותר מאשר

פגזים בקוטר של 7.5 ס"מ בלבד. רגימנט־הרגלים זקוק לא לשנים כי אם ל ש ש ה כ ל י ריה כ ב ד י ם , בעלי קוטר של 12-15 ס"מ וטוח, נאמר, של כ־3500 מ', אשר יהיו ניתנים להטלת בר־נקל — דהיינו, שמשקלם אינו אלא כ־700-800 ק"ג. התותחנים האנטי־טנקיים הם אשר יוכלו לקבל על עצמם את משימות האש ש ט ח נ י ת שהיו מטילים עד כה על תותח־הרגלים הקל. ואילו את משימות האש־הטוב־לנית שלו תוכלנה לקבל על עצמן המרגמות הבינוניות.

אכן, בפנותנו אל התותחים האנטי־טנקיים נראה, כי במידה שגדל קוטרם כן מוצדקת פחות העסקתם כתותחנים־אנטי־טנקיים־בלבד. נראה, כי התותח הרוסי בן 7.62 ס"מ, זה שעם היותו תותח א־ט. מובהק יצליח גם לתפקידים הארטילריים האחרים, ישיבו משום ציון לדרך הנכונה.

אכן, כיום לא די לו לרגימנט־הרגלים בפלוגה אנטי־טנקית אחת בלבד; הוא זקוק לשתיים, שקוטר כליהן הנו 7.5 ס"מ לפחות. ולשאלה: האם יש לצייד אחת משתי יחידות אלו בכלים בעלי קליבר כבד יותר — הרי התשובה על כך תהיה תלויה בארגונה הכולל של ההגנה האנטי־טנקית.

הפתרון — לעת־עתה — האמריקאי לתוספת כוח נ"ט. ברגימנט הרגלים: "קנה־לא־רתע" בן 75 מ"מ.

דרך טובה ביותר, נראית בצירופן של כל היחידות־התותחניות הנ"ל של חיל־הרגלים במסגרת "פלג" (בטליון, גדוד) עצמאי של כלל ארטילריית־הרגלים אשר לרגימנט (ופלג כזה יכלול, כאמור, סוללה בת שש ת כ ל י י ריה בני 15 ס"מ, ו ש ת י סוללות אנטי־טנקיות בנות 7.5 ס"מ).

מרגמות ומקלעים בינוניים

הכלים קטני־הקוטר ביותר שבסוג המרגמות — זה הסוג התכליתי כ"כ של כלי־אש — מוטב שישתייכו למחלקת הרגלים (צבאות בעלי חימוש מגוון

יותר, כצבא האמריקאי, קובעים את מקומה של המרגמה הקלה, אשר אצלם אמנם הנה בת 60 מ"מ, בפלוגת־הרגלים ואילו לפעולת המחלקה נגד שריון מעמדות־שדה מעניקים הם כלי רקטי קל. — המערכת); מקומן התכליתי ביותר של המרגמות הבינוניות (81-82 מ"מ) הנו במסגרת הבטליון (הגדוד); ואילו את המרגמות הכבדות יש לקיים כיחידות גדולות יותר, הנמצאות מחוץ לרגימנט־הרגלים ועומדות ברשות עצמן (שוב: הפתרון האמריקאי הנו לקיים יחידה כזאת בתוך רגימנט־הרגלים; אמנם, על חשבון "פלוגת־התותחים" הרגימנטית, אשר בוטלה עתה, בצבא ארה"ב. — המערכת).

הואיל ובמגמת ההתפתחות בצבאות שבזמננו מיטשטש והולך ההבדל שבין מכונית־היריה "הקלה" וה"כבדה" (דהיינו, בין המקלע־הקל והמקלע־הבינוני — המערכת) — ובאשר למשקל מכוונת התפתחות זאת לקראת מכונית־היריה הקלה — יתכן כי ניתן לשלב כלים אלה, בהיקף רחב יותר מאשר עד כה, במסגרתן של פלוגות־הרגלים. "פלוגות מכוונות־היריה" של הבטליונים הרגליים, אשר נתקיימו הן בצבא הגרמני והן בכמה צבאות אחרים, הפסידו מערכן בתורת יחידות המהוות את "נקודת הכובד" ומשען־האש במערכו של בטליון־הרגלים; מן הראוי היה, איפוא, להפוך אותן, ע"י צירוף מספר ניכר של מרגמות בינוניות, למעין "פלוגות כבדות" של בטליונים רגליים.

הציוד והלבוש

אי־ש־הרגלים, אשר שומה עליו לגלוש על פני השטח כאותו אינדיאני, ולנצל, מעשה־נחש, את הקפלים והחיפויים הקלים ביותר שבגופו, צריך להיות חפשי ככל האפשר בתנועות אבריו גופו. הכרח הוא כי לבושו וציודו יתחשבו בצרכיו אלה. מסכת־הגז — זו אשר הומטרו עליה קללות למיליונים — מיותרת הנה, אורח המלחמה האטומי והיחידקי ביטל ממילא את אי־חידירותה. קסדת־הפלדה לא נמצאה בעלת אותו ערך אשר ציפו לו. כל אחד שנתמזל ע"י שקסדתו עצרה רסיס של רימון אן פגז אנטי־מטוסי — נשבע לה שבועת אמונים; ואילו מי שראה כיצד נפרצת קסדה כזאת לחלוטין ע"י כדור־רובה — שולל את השימוש בה. וכן שולל אותה התורה ואינו מבין מדוע זה בימות השלום ממלאת הקסדה תפקיד כה בולט — ולא דוקא בשעת תרגילים, המכשירים למלחמה והנערכים בתנאי־קרוב אלא — במסדרים, חגיגות וכר.

יש ובמוסדות-הנהלה משגשג אורח מחשבה אשר לפיו יש להבטיח את החייל בעזרת אמצעים „מונ-עיסכנה-מראש“ בפני כל תקלה ופגע במלחמה או בשלום; ואולם במציאות דומים אמצעי-הזירות כאלה לעתים קרובות למעין „עונש קיבוץ“, אשר הומצא ע"י אנשים שאינם מסוגלים כנראה להבין כי אף בחיי צבא, כמו בחיים האזרחיים, אין להימנע מאחוז מסוים של מקרי אסון ותקלה. ואשר לקסדת הפלדה, מן הראוי שיבוא תחתה איזה כיסוי-ראש קל יותר, אשר יש בו כדי להגן בפני מהלומה או דקירה ואשר ניתן לחבר אליו מגן-סוּאָה, לכיסוי הפנים. והרי הטכניקה של ימינו מוכשרת בהחלט לייצר כיסוי-ראש מעין זה, אשר משקלו לא יעלה על 400-350 גרם.

ועל שאר הצידוק, בכלל, ייאמר: יהאנא קל, קטן ממדים, ופשוט בצורותיו ככל אשר מאפשרת זאת תכליתו; יהאנא בלתי נראה ובלתי נשמע ככל האפשר. אל לו להבריך אף בקרני השמש, ואל לו לשקשק אף תוך ריצה.

הדבר הנחוץ ביותר לחיל-הרגלים, לאחר כלי נשק, הוא כלי ההתפרות שלו. תחת הפתרונות הניתנים על ידי מתן האת, בצבא אחד, או המכוש, בצבא אחר — רצוי יותר צירוף של השנים בכלי אחד; אולם זאת בתנאי — שלא תהיינה כרוכות בכך נקודות-התורפה התדירות בצירופי-כלים: דהיינו, כשאין זה לא את הניתנת לשימוש, ואף לא מכוש הראוי לתכליתו.

בענין לבוש-החייל. הרי צריך שמשקלו — בלי הסגין ובלי בגדי-חורף — לא יעלה על 4 ק"ג. וכה רבות הדוגמות הטובות והשימושיות של לבוש-חייל עד שכמעט ואין מה להוסיף על כך.

רגימנט-הרגלים מוגבר?

„אגדה-הקרב“, אשר לרגימנט-הרגלים-המוגבר, שטופה על-ידי הגרמנים בחיבה יתרה ואף בהצלחה במהלך מלחמת-העולם — ודאי שיהיה בו כדי ליתן חינוך לדעתם של אלה, הטוענים לצורך הכשרה רב-צדדית ככל האפשר בשביל רגימנט-הרגלים ובשביל מפקדו. בהתאם לכלי-הנשק השונים הרבים, המופעלים במקסרת רגימנט זה, אך נטיה זו — בטעות יסודה. העובדה, כי נוסף להכשרה אינפנטרית מוב-הקת של חיל-הרגלים, נאלצו מפקדי-הרגלים, להקדיש מתשומת-לבם ומכוש-עבודתם גם לסוגי-הנשק ה„מיוחדים“ (בין היתר: מקלעים-כבדים ו„בוננזים“; תותחי-הרגלים; תותחי נ"ט; מהנדסי שדה; אנשי קשר ואף פרשים) — לא הוסיפה להם בקרב חריצות-פיקוד על כלי-נשק משולבים.

אכן, שינוי ההכשרה. הנהוגה ברגימנט-הרגלים כדי לעשותה פשוטה יותר, הנו דבר נחוץ — וגיתן לביצוע. במידה שאנשי הרגלים יאומנו בנשק-הפרט ובאמצעי-הקרב של חיל-הרגלים (זרבות, כמובן, המרגמה הקטנה) — מספיק הדבר, מבחינת ההכשרה בנשק, כדי לחסוך את כל האומון המסובך בכלים ארטילריים, כגון: תותחים נ"ט, ותותחי-הרגלים על מכשירי הכיוון והמדידה שלהם. מחלקת-מדידה של חיל-הרגלים — הנה בבחינת מהתלה. מוטב היה להכשיר את כל תותחני-הרגלים במסגרת הארטילריה; ואף להסיק בשלמות-נפש את המסקנות ה-ארגוניות הנובעות מכך.

מטבע הדברים הוא, שאם ירצו ליטול ממפקד רגימנט-הרגלים אחדות מהיחידות הנתונות לפיקודו — תופיע התנגדות לכך. אך אם מחייבים אנו את ההנחה, שכל משימותיו של חיל הרגלים (אלו המ-שוֹיכוֹת לו במישרין בתור שכזה, ואלו המוטלות עליו מדי פעם) מטרתן האחת והיחידה חייבת להיות: המרצת קרב-האש האינפנטרי — כי אז יש גם להס-כים, שלכך צריך, בין השאר, להפוך את מלאכת-הפיקוד על רגימנט לבעלת-אופי מורכב פחות. לעולם היתה מופרכת הדעה, כי הפעלתם הנכונה של תותחי-רגלים, תותחי נ"ט, ואפילו תותחי-סער, זכירי-ב — תובטח רק ע"י הכללתם האורגנית ברגימנט הר-גלים. ובעצם, הדבר הוכח במלחמה שעברה. יחידות מהסוגים ה„נ"ל, שהיו בלתי-מוכרות לגמרי למפקד הרגימנט, שעה שהועמדו לרשותו — נטלה למחרתו של אותו יום, חלק מכריע בהצלחתו בקרב. אכן, כך היו הדברים, אם אמנם קבע להן מפקד-הרגימנט משימה הולמת והניח לו למפקד היחידה המת-אימה עצמאות בביצועה. אכן, אם מפקד-הרגימנט מפעיל יחידות כאלו בניגוד להצעות מפקדיהן היש-רים — הרי, בדרך כלל, אין להמנע אזי מבשלונות והפסדים.

כל כמה שמשחררים את רגימנט חיל-הרגלים, באימוני השלום, מהיחידות ה„בלתי-אינפנטריות“, ואת סוגי נשק-הסיוע מצרפים רק בשעה שמתאמנים כ„רגימנט מוגבר“, או במסגרות-צבא (פורמציות) גדולות יותר, — כן ירבה החסכון בכספים, בזמן

* נקל להבין, כי הנחה כזו — האומרת, כי תחת שיחידות-משנה של כלי-נשק מסייעים תוכללנה הכללה אורגנית במסגרת רגימנט-הרגלים, הן תצורפנה אליו רק בשעת צורך, וכי השיתוף ביניהן, לבין גוף-הרגלים יעלה יפה וללא חיכוך — תתכן רק על רקע שיטת-הדרכה-וארגון מאור יסודית ומושרשת. ובתנאי של אי-ידידות גמורה בתהליכי האימון ובמושגי — המערי.

לירות...

כלי היריה שלייד — הוא הוא הדבר העיקרי. לירות — ולנוע על קרקע בצורה המאפשרת לך להגיע לידי יריה רבת-תכלית — זה פירושה של הכשרת הרגלי.

לראות ולא להיראות, לשמוע מבלי להישמע, להתנועע מבלי ליצור רשם של תנועה — אלה הם הדברים שביסוד. מי שיכול לבצע כל אלה — הנו איש-רגלים. דבר זה נראה פשוט לכאורה, ונדאי שעשויה להתעורר מחלוקת. בנידון זה, לפי שנראה הוא פשוט מדי. אך ישאלו-נא את פי איש-הרגלים המנוסה, עד כמה קשה לספק את התביעות המועטות הבאות, שיכולת ביצוען קובעת את דמותו של איש-רגלים:

1. ללכת במסע.
2. להתנועע בשטח מבלי להגלות.
3. לסייר.
4. להתחפר ולהסתוות.
5. לירות.

ארבע התביעות הראשונות הנן בבחינת יסוד לתביעה העיקרית, — היא היריה העזה, קיום האש. והרי היריה, יותר מאשר כל דבר אחר שבשירות הצבאי, הנה ענין שבאימון והתנסות.

מה גדולה ההקלה להמשך אימונו של חייב-השירות, המגויס לקבלת הכשרתו הצבאית — ותהא שיטת השירות הצבאי אשר לפיה גוייס אשר תהא — אם, בשעת התגייסותו הנו קלע בעל יכולת מסוימת; ואם מוסיף הוא לשמור, על יכולתו זו גם לאחר תקופת שירותו (כנהוג, למשל, בשביצריה). התוכן העיקרי של הכשרתו הצבאית של אותו איש-רגלים היודע כבר לירות, הוא: — ללמדו ליצור את התנאים ליריה תכליתית: החייל היודע לראות, לשמוע ולחוש — היינו: היודע לסייר, היודע

ובצרות. אכן, צריך גם צריך שמפקדיהם של רגלי-מנטיס-רגליים, הם עצמם יאומנו אימון יסודי ביותר, בקורסים שנתיים, כיצד לנהוג בקרב סוגי-נשק משולבים.

והרי ברור וגלוי לעין-כל היתרון הטמון בכך, כי שלושת היחידות הארטילריות הנ"ל שברגלימנט-הרגלים הזה תקבלנה את הכשרתן ואימונן מידי מפקדו של ה"פלג" הארטילרי שברגלימנט; ושאף הפעלתן — בהתאם למשימות שהוטלו עליהן מטעם הרגלימנט — תנוהל ע"י אותו מומחה-ארטילריה מנוסה. אין לך דבר העשוי לפקוח במידה כזאת את עיני הארטילריה כלפי השטח בו מבוצע קרב-הרגלים, כלימוד הפעלת תותחיו הנ"ט. של רגלימנט-רגלים. והרי בעיני אנשי-הארטילריה תלוי הדבר, ולא ביכולת-הקליעה שלהם! בכל מקרה בו הסיוע הארטילרי לחיל-הרגלים היה פגום, היתה הסיבה לא בקליעה הגרועה אלא בתצפית שחסרה או שהיתה פגומה. התותחן ה"מקצועי", הרואה את חיל-הרגלים — הנה תותחן טוב באמת.

לא חיילי הרגלים חייבים ללמוד גם מלאכתו של תותחן, אלא לכל סוגי-הנשק האחרים דרושה הכשרת רגלים הרבה יותר מלאה מאשר עד עתה; וזאת גם משום שהעורף העמוק ביותר עלול כיום לההפך בן רגע, שלא ברצונו, לקורחזית קדמי (ע"י "מסתננים", גייסות מוטסים וכו' — המער').

למה צריך להכשיר את איש-הרגלים?

הכשרת חיל-הרגלים פירושה הכשרתו של הלוחם על פני הקרקע.

החייל היודע לראות, לשמוע ולחוש — כלומר: היודע לסייר, היודע לנוע ביום ובלילה בכל שטח מבלי להגלות — יצליח לבון כראוי את נשקו, מהמקום הנכון, ברגע הנכון, אל המטרה הנכונה.

אף כאן קיים ספק, האם הנחתו של בעל המאמר תהיה מוצדקת בחיל-צבא המצויה על קיומם-המתמיד — ופעולתם בעתות מלחמה — של גופי-צבא עצמאיים ואבטור-בומיים (בחינת חינושא-עצמו, ככל האפשר), אף שאינם מגיעים לממדיה של דיביויה. — המער.

ירות ולנוע בצורה המאפשרת לך יריה רבת תכלית — זה פירושה של הכשרת הרגלי.

גופי-הצבא הגדולים ואימונם במסגרות רחבות יותר. אכן, לאחר שבועות מועטים בלבד של הכשרת-יסוד, כבר היו מתחילים באימון-פלוגה ואימון הגדוד. דברים רבים ניתן להחישם במידה מסוימת; אך הכשרת-היסוד בשטח לחי-הרגלים אינה נמנית עם אלה. היא חייבת להיות יסודית. במובנה הרחב ביותר של המלה; כי הרי היא אשר חייבת להניח את היסוד לכל השאר.

נפוצה היתה הדעה, שבשעת אימוני-גדודים, רגלי מנטים ודיביזיות, וביחוד שעה שהוא נמצא במגרשי האימונים ובתימרונים — ניתנת לו ההזדמנות להשתלם, למשל, בתנועה מוסתרת בשטח, וכן בפעולות סיור. טעות היא! בכל האימונים של גופי-צבא גדולים נוטלת הטקטיקה את התפקיד הראשי. מפקד פלוגה או מחלקה, היודע כי פעולתו בשעת תרגיל-טקטי נמדדת בעיקר לפי מהלכיו הטקטיים — נוהג לגלות התענינות מועטת בלבד בהתנהגותם של אנשיו, כפרטים, בתוכן של היחידות הקטנות. אימון ניהם של גופי-צבא כאלה יש בהם כדי להקנות לקח ודעה למפקדים, לעיתים — גם לקצינים הנמוכים, אך רק במידה מועטת לחיילים עצמם. נהפוך הוא: הללו עשויים לשכוח את פרטי הכשרת-היסוד במידה שזו היתה הטופה ונחפזת יותר.

לעומת זאת, הרי שעה שעומדות לרשותך קבוצות-יסוד (כיתות עד למחלקות) אחידות של חיילי הרגלים, מאומנות היטב, — אפשר לך בכל עת להרהר כיב מהן יחידות גדולות יותר, ללא תקופת-הכנה נוספת.* גם דוגמאות, מעין אלו סיפקה מלחמת העולם לרוב. פמבוק, שתנאי-קודם לזה הנה אחי-דות ההכשרה וכן מציאותו של סגל קצינים וסמלים משובח.

בעצם, הנהגתו המיוחדת במינה של הפיקוד הגרמני העליון היא שיצרה תנאים ומצבים, אשר בהם היה כורח להעביר ולהעתיק ממקום למקום מחלקות ואפילו כיתות, להשתתפותם בקרב — ללא כל שהות „להיפרות“, ולהסתגלותן החדית — במסגרת גופי צבא זרים לחלוטין: היום כאן ומחר שם, הבוקר — אל גוף-הצבא שמימנך, ובערב — אל זה שבשמאלך. ומענין הדבר שאישור משכנע ביותר — אם גם שלא במתכוון — לערך ההכשרה-היסודית של היחידות הן זעירות ביותר ניתן דוקא ע"י אותה תעמולה גרמנית

* דעה זאת מענינת בעיקר במידה שהיא משקפת את המעלות-בכוח שבשיטת הכשרה אחידה ומושרשת-היטב בכללו של הצבא, ובזאת דומה היא לדעת בעל-המאמר בענין שילובן של יחידות סיור, מניח וביה, לתוך מסגרתו של רגימנט-הרגלים. — המ ע"י.

„לנוע מבלי להיגלות“...

לנוע ביום ובלילה בכל שטח מבלי להגלות — לא יתקשה לכוון את נשקו מהמקום הנכון, ברגע הנכון, אל המטרה הנכונה.

תוך מלחמת-תנועה על פני 4000 ק"מ לא התנסה בעל-המאמר בכך שגיס מסוים לא הגיע למטרתו, או לא ביצע את משימתו, מחמת הישג-מסע בלתי-מספיק. לעומת זאת אפשר להעלות מקרים רבים, שבהם פעולת-סיור בלתי-מספקת, תנועות בלתי-זהירות ובלתי-חרוצות בשטח, הסוואה לקויה ויריה נחפזת גרמו לכשלונות; או מאידך גיסא — שבהם התנהגות נאותה בכל אלה הוכתרה בהצלחות מירדות.

במקרים רבים גרם לפגמים האלה ניצול-יתר בלתי אחראי של חיל הרגלים ע"י הפיקוד הגבוה; — כי חייל מיוגע מדי אינו עוד מסייר כראוי, אינו מסתנה כהלכה, אינו מבטיח ואינו מתחפר כראוי — וכן אינו יורה עוד כדבעי.

מה בין אימון יחידות-זעירות לאימון יחידות גדולות יותר? — מה דרך חקמתו של צבא?

חקמתו המהירה של הצבא הגרמני, בשנות 1935—1938, באה בשעתה על חשבון הכשרתן של היחידות הזעירות, הכיתה והמחלקה. שכן הנהגת הצבא לחצה ותבעה בהקדם את הכשרת

דברים רבים נתן להחישם במידה מסוימת. — אך, הכשרת-היסוד בשטח לחי-הרגלים אינה נמנית עם אלה. הכשרת רגלים חייבת להיות יסודית במובנה הרחב ביותר של המלה; לפי שהיא היא החייבת להניח יסוד לכל-השאר.

כמה שמות בלתי-רגלים לחיל-רגלים יש להם רגלים?...

הזואבים — הרי זה כינוי לסוג מסוים של חי"ר צפון-אפריקאי (תהילה — מהילדים, ואח"כ — מתושבי אלג'יריה הצרפתים בלבד). והמורה התגלגל אל אוצריהם של מלקטי-השמות האמריקאיים, ודאי משום כך, שבמלחמת-האזרחים כונו כמה מיחידות-הדרום, מבין תושבי לואיזיאנה, הצרפתית בחלקה, בשם זה.

רגימנטים של קווי-העורף — היו, פשוט, יחידות-רגלים מאנשי-הרוזב, בעלי גיל גבוה יותר ואימון לקוי יותר. יחידות-המבצרים לא נתקיימו בגרמניה בלבד, כי אם, אף בשבצריה, ובשעתו — בהיקף גדול — בצרפת. אכן, רק בתקופת-מאבקנו הפכו ל"סוג" (מיוחד בליקוי אימוני), ואלו עד למלחמה הראשונה היו כשרים בכל לשמש גם גייסות-שדה רגליים.

ה"רגנרים" — כמובן, אינם אלא אחד, הגלגלים של היחידות מטיפוס ה"קומנדו". לגייסות ה"מוטסים". קדמו יחידות "חיל-הרגלים של האויר" (צרפת, החל מ'1938).

מפתיע במקצת, כי בעלי הרשימות נמנעו מלעמוד על הסוגים ההיסטוריים של חיל-הרגלים — מאלה, אשר סימנם נזכר בכמה וכמה צבאות המתקיימים עדן, או שנתקיימו עד לא-מכבר. והכונה לא רק לשמות (המושאלים ישירות מכלי נשק) שלא הגיעו לכלל היווי טיפוסים מובהקים בחיל-הרגלים שבדורות האחרונים: שמות כ"מוטס-קטר" או "קריניר". שמות אלה, שנודעו בעיקרם לרגלים (אם כי נודעו גם מוסקטרים-פרשים, ורגימנטים של פרשים, "קרינירים" מצויים עד היום הזה) שנשתמרו בגלגולי-שימוש רבים — ככינויי חיילים-רגלים ומעמדם, לשמות-יחידות משנה, ולעיתים אף יחידות-שלמות, כציונים לכלי-נשק ישנים ומחודשים ולמשמשיהם — ונתקיימו במשך תקופות ארוכות. אך הנה, סוגים של גייסות רגליים-הקיימים בכמה ארצות גם עתה ואשר שמותיהם לא הוזכרו כלל ברשימות הנ"ל, בראש וראשונה:

הרמנים (גרנדירים)

הציידים יגרים, או "שאטרים"

הקלעים

ובמידה ידועה — גם הפיוזילרים והולטג'רים.

אם ננסה לתת ציון הולם-כלי-שהוא גם לאלה — ודאי שלא יספיק לכך. המקום שניתן להקצותו הפעם. ועוד חזון למועד.

אחרי מעורכי "ירחון כוחות-הקרב" האמריקאי מצא, שישנם לא פחות משמונה שמות שונים לחיל-הרגלים, על סוגיו. וזו רשימתו.

חיל-רגלים "סתם" (המכונה גם "תקין", "מהלך-רגלי", ו"רגיל")

חיל-רגלים משורין

חיל-רגלים מוטס

חיל-רגלים של צבא-הצי

חיל-רגלים אמפיבי

חיל רגלים קל

חיל-רגלים ממונע

חיל-רגלים הררי

לאחר שהציא רשימה זו לתשומת לבם של שאר אנשי המערכת זכה למספר "השלמות". לאמור:

חיל-הרגלים "הארור והאומלל"

קלעים-רכובים

הקלעים-ללא-החטיא לארה"ב

זואבים

רגלים-פיוזרים

רגימנטים-סרגליים של קווי-העורף

חיל-רגלים מבצרי (גרמניה)

רגלים-צנחנים

רגלים-דאונים

רגגרים

ואולם, המעין ברשימת ההשלמות ינכח שבחלקן אינן אלא כינויים שאפשר להרבות בהם כהנה וכהנה ("קלעים ללא-החטיא" וכו') — מי שהעלה את שני סוגי-הרגלים ה"אוריים" (הצנחנים והדאונים) — הוא עצמו ציין, כי "עתה מוזגו, בתוך ההגדרה חיל-רגלים-מוטס".

אחר העיר, כי "צבא-הצי" (ה"מארינס") יטען ודאי, שהרגלים שלו ורגלים אמפיביים אינם אלא אותו דבר עצמו. אך נעלם ממנו כנראה שיחידות חי"ר-אמפיבי נתקיימו גם מחוץ ל"מארינס" — ההל מלגיונרים רומיים במאה הרג' לפנסה"נ, דרך אנשי "הארמדה הגדולה", רגימנטים בריטיים במאת ה"נ, רוסיים — במאה ה"ית", צבא בולון" לנפוליון בראשית המאה ה"ט, ועוד ועוד — ועד למלחמת-העורלם השניה...

ועתה — עוד כמה הערות, מצדנו אנו.

"קלעים רכובים" — אינו אלא גלגול אחד (מלולי, ובמקצת עניני) של המושג הכללי

"חיל רגלים רכוב", שבתוכנו החל מופיע בשלהי מלחמת-האזרחים האמריקאית, ובצורה מפורשת ומוכרת — במלחמת-הבורים בדרום-אפריקה.

לפות, שלתוך ראשם יש להרביץ ענינים שאבד עליהם הכלה, כדי לא להשיג לבסוף אלא סילוה-המחשבה והתנשאות בלבד.

אין לך איש שביכולתו להיות כה חפשי כאיש הרגלים; אין איש הצריך להיות חפשי כמותו. ראוי להכשירו במקום בו יצטרך להלחם: בטבע, בו יחוש אור וחושך, שמש וירח, רשרוש היער ושירת הציפורים.

המטרה הראשונה בהכשרת איש-הרגלים של ימינו היא חייבת להיות — קירובו של איש העיר, התעשייה והמכונה אל הטבע. שכן כל קרב על פני הקרקע — גם אם יתנהל בחורבות האבנים והפלדה של ערים ובתי חרושת — יהיה כרוך בגורמי הטבע. הקרב מושתת על ראייה ושמיעה, על חוש-הריח וחוש-המישוש. אך מי זכה לראות שיכשירו, למשל, את אוננו של החייל? כשנכנסו, בשנת 1939, הרגרי-מנטים הגרמניים הצעירים למלחמה — עברו שבו-עודם וחדשים עד שלמדו להבחין לפי רעש הפגזים המתעופפים האם להם המה או לאויב, האם יפגעו בקרבם או במרחק-מהם. האדם הנו "חית-עין" ולכן יש להכשיר גם את חושי האחרים. האמצעי הטוב לזה — הוא הלילה.

לדעת כיצד לנצל תופעות-טבע כמו אור וצל, גשם ורוח — חשוב לאיש-הרגלים הרבה יותר מאשר ללמוד את כל שמות חלקי הבודדים של המקלע, או של כל כלי נשק הניתן לידו. את השמות הללו יוכל לברר בכל עת ומכל ספר, אם יצטרך. בקרב, על-כך פנים, לא יצטרך לכך.

אך מי יאמר לו, למשל, כי אין כל טעם להתגנב אל עבר אויב על פני שטח המכוסה שלג בלילה-כפז — אף בלילה חסר-ירח, — כי שלג נוקשה, קפוא, מגלה כל תנועה ויהימה, ואין שום אמצעי למנוע זאת?! מי יורה לאיש-הרגלים להתנועע על קרקע סלעי מבלי דרדר אבנים וללא קשקוש וקרקוש, או לנוע בחובו של יער ללא רחש ענפים יבשים נשברים, ורשרוש עלים? — רק איש למוד-טבע יוכל זאת! ואיה ילמד איש-הרגלים כל זה? לעולם לא בקסרי-קסין, ואף לא על מגרשי-תרגילים, — אלא בשטחי אימונים המרוחקים מן הכר. הכשרת יסוד קרובה לטבע, זו הנה — במידה ידועה — "חומר גלם", לתוכו משזרים לאחר-מכן את יתר יסודות ההכשרה וגורמיה.

ה"הכשרה", פאסיבית

כבר מן היום הראשון בהכשרתה של כל קבוצת חיילים הכרחי לשים לב באופן יסודי מאוד

מטעה, שהחלה לטעות, על סמך ההצלחות שהושגו ע"י יחידות-משנה כאלו, מגופות-היטב וחמושות-היטב, במסגרתו של חיל מיוגע שלעזרתו הופעלו, כי הנה הומצא אורח-קרב חדש, הלא הוא — הטקטיקה של "פלגות-המחץ" (אכן, הצלחה זו של שילוב מהיר וגמיש של יחידות-משנה כאלו כתגבורת לגופי-הצבא שיכולתם לא הספיקה להם — אין בה כדי להצדיק זלזול כלשהו בחובת הכשרתם היסודית. המושלמת של גופי-צבא ב ש ל מ ו ת ם).

הצד-הקסרקטין — ו"חיקי-הטבע"

כל צבא הנו שמרני מטבעו. וחצר הקסרקטין כמוה כערובה הטובה ביותר לנחשלות. מן הרצוי היה לבטלה — ולו רק בכל הנוגע להכשרת הגייסות.

הצד הקסרקטין היא הערובה הטובה ביותר לנחשלות.

רק איש למוד-הטבע יוכל להתנועע על קרקע סלעי מבלי דרדר-אבנים, ללא קיש-קוש וקירקוש, או לנוע בחובר-שלייך ללא רחש ענפים-יבשים ורשרוש-עלים. לעולם לא ילמד זאת איש-הרגלים בקסרי-קסין או על מגרשי תירגול-סדר — אלא בשטחי-אימונים הרחוקים מעיר.

"הקיר שממול", בו בורר לעצמו החייל, נקודה בגובה העינים שלו" — כדי לנעוץ בה את עיניו בשעת האימון של עמדת היסוד — או מטרות מצויירות על החומה — אינם הרקע המתאים להכשרת-רגלים. ההולמת את דרישות זמננו.

האימון בתרגילי-הסדר (שמקורו בתקופה שבה היה בו משום הכשרה-לקרב ממש) — אשר לצמצור מוטענו כבר לפני שנים רבות — ראוי שיורד מדרגת הכשרת-יסוד לזו של "תוספת-קישוט" בלבד. ע"כ יובא בחשבון גורם נוסף, שהנו מהותי ביותר לגבי הכשרת הגייסות: הצד הפסיכולוגי. מן הדין שהאזרח, העובר תהליך הכשרה צבאית, ישתכנע כי אשר רוצים להקנותו — הנו נחוץ באמת. על מנת לשכנעו בכך, חייב המדריך לראות ולהעריך בו בראש וראשונה את האדם. הרי המדובר הוא באנשים, שרוצים לעצב מהם משהו לטפח בקרבם תכונות מסוימות, — ולא בבריות מאר-

חייל השווה תקופה ממושכת באיזו מקום בשדה — אם בשל היותו ברזרב, ואם כתוצאה ממהלך הקרב — חייב לקבוע ולנסות בתוכו מידה הולמת של מנוחה — מזה, ושל ערות — מזה. אראו לא תתהווה

חייל מיוגע מדי אינו עוד מפייר כהלכה, אינו מסתור כהלכה, אינו מבטיח ומתחפר כהלכה — ואינו יורה עוד כהלכה.

בו כל התרשלות. אם שני אנשים חדודי-אחריות לגורל 12 חבריהם האחרים שבכיתה ישמרו ויצפו, הרי בארבע עינים אלו רואה כיתה זו יותר, והנה מובטחת יותר, מאשר לו נצטור כל 14 החיילים לשהות שעות על שעות במצב של „דריכות-כוחות-עליונה“ — וכתוצאה מכך היו מתחילים להתרשל. השמירה על כושר-הערות תוך כדי חייו וחיותו הפאסיביים של החייל, וביחוד של איש-הרגלים, הריהי אחת השאלות במסכת הכשרת חייל הנוגעת במישורן בתחום המישוק של כוחות האדם בצבא.

הכשרה לשיתוף-פעולה עם שריון

מן הדין שכבר בשלב הראשון של הכשרת-היסוד יבוא איש-הרגלים במגע עם השריון. טוב היה להפגישו עם השריונים תכופות ככל האפשר (רצוי — מדי יום ביומו) לעת קצרה בלבד (מרבץ ועד חצי שעה).

תכליתו האחת והיחידה של אמצעי זה היא להפוך את החזיון הטכני הגלום בכלי-זין זה, לדבר שבהרגל יום-יומי לאיש-הרגלים, עד שלבסוף יראה בעיניו כדבר שמציאותו מובנת-מאלה, משל למכונת העוברת ברחוב.

אך, דבר זה יושג רק בתנאי, שלא יערערו את האדם אשר באיש-הרגלים, לא יעירו בנפשו את הרגשת ה„סנסציה“ עי קריאות אוהרה ואזעקה שעה שמופיעים השריונים — ולא יבליטו את ה„אימון עם שריונים“ כדבר היוצא מגדר הרגיל והתקין. — יניחו לכל אחד ואחד להוסיף ולרבוץ באותו מקום, בו הוא שרוי אותו רגע, ויזמנו לאותה שעה הפסקה בפעולת-ההדרכה או שיעור לתקופה קצרה ביותר. בקיצור, יניחו לכל אחד להתרשם די צרכו מתופעת-השריון ולקלוט אותה לקרבו מבלי להתערב בכך, ובלי לנסות להטות את תשומת לבו לכך. בשלב מאוחר יותר אפשר להתחיל לדרוש מהחיילים לבצע את התנועות והפעולות, שנצטוו

לכך, כי הראותו של החייל לאויב, דהיינו, כיצד למנוע הבחנה זו של תנועותיו עי האויב (תמלא תפקיד חשוב בהכשרת איש-הרגלים. אין זה הכרחי כלל לנתח לשם כך מצבי-אויב אפשריים באמצעות תרגילים דרצדדיים מורכבים. מספיקה, בעצם, הקריאה: — „ההר ההוא (או תחום נקודת-הישוב, פאת-היער וכיו"ב) מאחוריהם, תפוס בידי האויב“; והדרישה, כי קבוצת החיילים תגיב מיד הגבה נכונה על מצב פתאומי כזה.

שתי מטרות להכשרה „פסיבית“ כגון זו: (א) לסגל „אי-היראות“ ו„אי-השמעות“; (ב) לשמור על כושר פעילותו, או — מוטב אולי לאמור — כושר זריזותו וערותו של איש-הרגלים. להיות רובץ בבוץ ואף על פי כן להיות ער — וביחוד כאשר נדמה לחייל, שבעצם „אין לו מה לעשות באותו רגע“ — איננו מן הדברים הפשוטים. והרי אותו מצב עצמו של „אין לי מה לעשות“ אפשר לו שתהינה לו שלוש צורות שונות בתכלית:

(א) רישול (ב) מנוחה (ג) התעסקות. הראשון שבשלושת גילויים אלה עומד בקשר הדדי וסיבתי עם שני הגילויים האחרים, או העדרם.

„רישול“...

ישנם ממונים שחורה להם, כשלפקדיהם „אין מה לעשות“ לגבי ידיים — חייל ישן — אפילו פטור הוא אותה שעה מכל תפקיד — הריהו תופעה „בלתי-צבאית“. והרי לא היה עולה על דעתו של איש בעולמנו הממוכן להרוס מצבר שהונח בתהליך של צבירה. אך מה רבים המקרים בהם מעירים ללא צורך חיוני את החייל הישן, דהיינו — „הצור בר“, כביכול, שעת שינה... וזהו שגיאת-פיקוד מובהקת.